

SELSKAPERS IVARETAKELSE AV MENNESKERETTIGHETENE

Konsekvenser ved manglende etterlevelse av åpenhetsloven

ADVOKAT HÅKON STALHEIM MELDAHL

ENERGIBRANSJENS INNKJØP- OG KONTRAKTSKONFERANSE 31. MAI 2023

THOMMESSEN

**‘Here it is better not to be born’:
Cobalt mining for Big Tech is driving
child labor, deaths in the Congo**

Fra Independent

**Child labour, toxic leaks: the price we
could pay for a greener future**

Digging for cobalt in the Democratic Republic of the Congo, where 60% of the world's supply is found. Miners often breathe in cobalt-laden dust, which can prove fatal. Photograph: Sebastian Meyer/Corbis via Getty Images

Fra The Gurdian

**10 years after Rana Plaza, is Bangladesh's
garment industry any safer?**

Oscar Holland, CNN
Published 10:04 PM EDT, Sun April 23, 2023

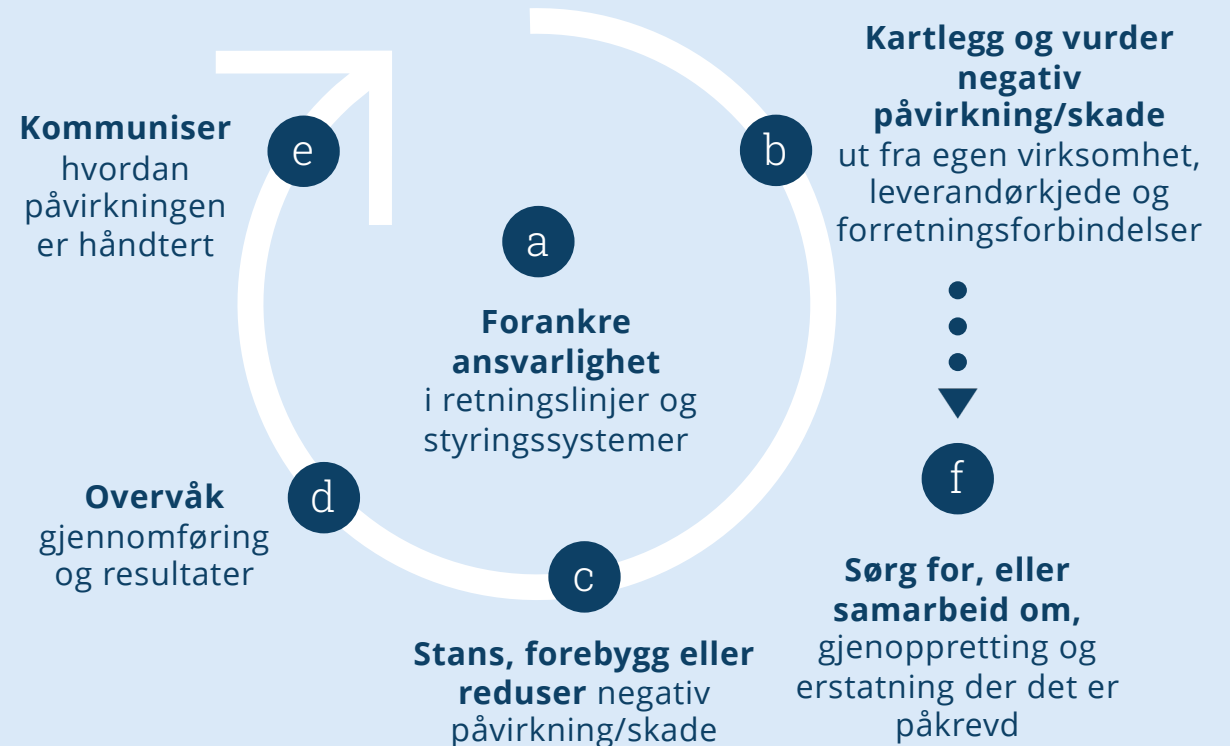
Fra CNN

Sikre respekt og åpenhet

1 Plikt til å gjennomføre aktsomhetsvurderinger

2 Plikt til å redegjøre offentlig for aktsomhetsvurderinger innen 30. juni hvert år

3 Plikt til besvare informasjonsforespørsler innen tre uker/to måneder

Omdømme og konsekvenser for investeringer

- Økt bevissthet omkring sosialt ansvar hos forbrukere, media og investorer
- Indirekte og direkte virkninger for tillit og investeringer
- Manglende etterlevelse av krav og oppfølging av funn kan få alvorlige konsekvenser – og i andre rekke få betydning for investeringer
- Krav til sosial bærekraft i forbindelse med investeringer og finansiering (SFDR, EU Taksonomi osv.)

Flere nordmenn boikotter omstridte varer

Nordmenn lar være å kjøpe produkter som er laget under dårlige arbeidsvilkår, har en produksjon som ødelegger miljøet eller strider mot menneskerettene.

Generalsekretær Jon Peder Egenæs i Amnesty International Norge mener folk har blitt mer bevisste på hvordan varer produseres. Foto: Ole Berg-Rusten / NTB scanpix

Fra E24

Oljefondet har investert milliarder i hotellkjede som får Qatar-kritikk

Det kommer frem i en fersk rapport. DNB sier de har solgt seg ut av samme selskap fordi de frykter brudd på menneskerettighetene.

QATAR: Hotellkjeden Accor skal ha brukt underleverandører der de ansatte levde under kritikkverdige forhold. På bildet ser vi selskapets hovedkvarter i Frankrike, samt noe av dokumentasjonen fra Qatar. FOTO: YVES FORESTIER/DOKUMENTAREN «QATAR-VM: SKITTENT SPILL» / ©YVES FORESTIER/ALKAMA

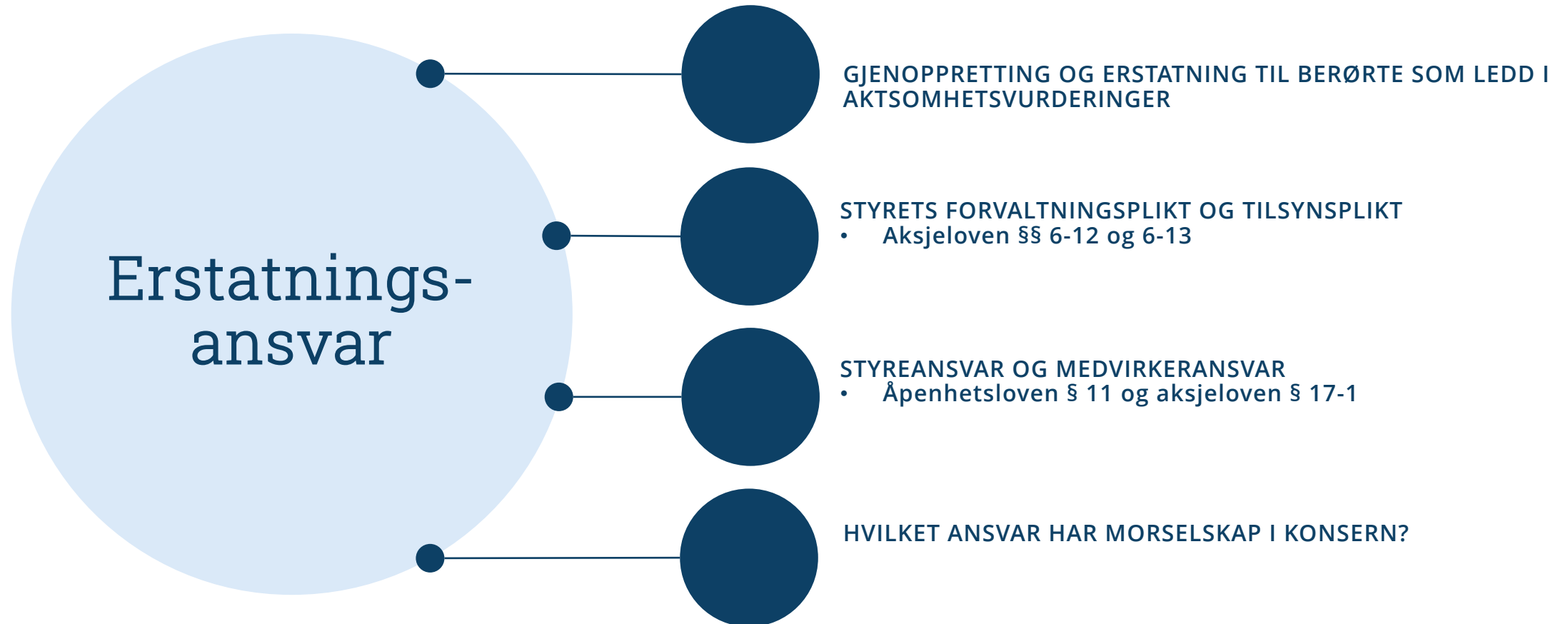
 Tobias Kvalvik Henriksen
Journalist

 Bjørnar Hjellen
Journalist

Publisert 6. nov. 2022 kl. 19:00

Fra NRK

Erstatningsansvar for styret og styremedlemmer?

Betydningen for offentlige anskaffelser

Økt bevissthet rundt høyrisikoprodukter og sosiale forhold hos offentlige oppdragsgivere

Går i retning av stadig flere seriøstetskrav til leverandører – f.eks. kvalifikasjonskrav og kontraktskrav

Grundig arbeid med pliktene i åpenhetsloven vil kunne gi konkurransefordel i anbudskonkurranser

Avvisningsregler

- Oppdragsgiver **skal** avvise leverandører som **ikke oppfyller kvalifikasjonskravene**, jf. Forsyningsforskriften § 20-2 (1) a.
- Oppdragsgiveren **kan** avvise en leverandør når han er kjent med at leverandøren er rettskraftig dømt eller har vedtatt et forelegg for **barnearbeid og andre former for menneskehandel**, jf. Forsyningsforskriften § 20-2 (2) f.
- Oppdragsgiver **kan** avvise leverandører når oppdragsgiveren kan dokumentere at leverandøren **har begått alvorlige eller gjentatte brudd på bestemmelser om miljø, arbeidsforhold og sosiale forhold** som følger av nasjonale regler, EØS-regler, tariffavtaler eller internasjonale avtaler som angitt i vedlegg 6 (dette inkluderer bl.a. ILOs kjernekonvensjoner).

Åpenhetslovens sanksjoner

Forbrukertilsynet og **Markedsrådet** fører tilsyn og ilegger sanksjoner for manglende etterlevelse

Mulige sanksjoner

- **Vedtak om forbud eller påbud:** Manglende aktsomhetsvurderinger, rapportering eller innsyn
- **Tvangsmulkt:** Manglende etterlevelse av vedtak eller manglende informasjon til myndighetene
- **Overtredelsesgebyr:** Gjentatte overtredelser av rapporterings- og innsynsreglene
- **Ny forskrift** om utmåling av gebyr – høyeste av 4% av årsomsetning/MNOK 25

Takk for meg!

thommessen.no
Oslo • Bergen • Stavanger • London

**Håkon Stalheim
Meldahl**
MANAGING ASSOCIATE // ADVOKAT

Bergen
M +47 97 00 79 34
E hme@thommessen.no